

Årsberetning for magtanvendelser på Sundheds-Ældre- og Handicapområdet, Hjørring Kommune i 2020

Vedlagt fremlægges overblik over magtanvendelser på SÆH-området for 2020.

Årsberetningen er opdelt i:

- Magtanvendelser, hvor Hjørring kommune er myndighed i forhold til borgeren. Borgeren har her ophold i tilbud, der er beliggende i andre kommuner, i regionale tilbud eller i selvejende institutioner
- Magtanvendelser, hvor Hjørring Kommune er både myndighed og driftsansvarlig. Magtanvendelsen finder sted i kommunens egne tilbud. Der kan her være tale om kommunens egne borgere og borgere, som er placeret i det pågældende tilbud af andre kommuner.

Opdelingen skyldes, at ansvaret for at handle er forskellig afhængigt af, om Hjørring Kommune har det individuelle myndighedsansvar for den enkelte borger, eller om Hjørring kommune set i forhold til den enkelte borger kun er ansvarlig for at drive tilbuddet.

Hjørring Kommune har i forhold til kommunens egne borgere, uanset opholdssted, altid den personrelaterede tilsyns- og opfølgingsforpligtelse. Dette fremgår af § 16 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og af § 148 i lov om social service.

Reglerne om de forskellige typer af magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten er pr. 1. januar 2020 ændret med udvidende/supplerende sæt af nye regler, fastsat i servicelovens kapitler 24, 24 a og 24 b, fordelt på paragrafferne 123 – 136 f. (Se **bilag 1** til årsberetning – som er en samlet oversigt over de nye magtregler)

Der er pålagt et krav om politisk orientering på området.

De forskellige typer af magtanvendelse er i gældende lovgivning i fra 1. januar 2020 følgende:

Servicelovens kapitel 24:

§ 124 b Fysisk guidning

§ 124 c Afværgehjælp

§ 124 d Fastholdelse m.v.

§ 125 Særlige dørbådnere

§ 128 Anvendelse af stofseler for at undgå væsentlig personskade

§ 128 b Tryghedsskabende velfærdsteknologi (*ikke demente*)

§ 128 c Låsning og sikring af yderdøre

§§ 129 og 129 a Flytning uden samtykke af (*ikke demente*)

Servicelovens kapitel 24 a

- § 136 a Kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer (*ikke demente*)

Servicelovens kapitel 24 b (*demente*)

§ 136 c Kortvarig fastholdelse i personlige hygiejne-situationer

§ 136 d Fastholdelse m.v. ved meget grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd

§ 136 e Tryghedsskabende velfærdsteknologi

§ 136 f Flytning uden samtykke

Antal indberetninger:

På *handicapområdet* er der indberettet i alt 26 magtanvendelser fordelt på 15 tilfælde, hvor Hjørring er både myndigheds- og driftsansvarlig, og 11 tilfælde, hvor Hjørring Kommune udelukkende er myndighed.

På *ældreområdet* er der indberettet i alt 14 magtanvendelser fordelt på 12 tilfælde, hvor Hjørring Kommune er både myndigheds- og driftsansvarlig og 2 tilfælde, hvor Hjørring Kommune udelukkende er myndighed.

Som myndighedsansvarlig træffer kommunen afgørelser, herunder om magtanvendelser overfor en borger. Det drejer sig om borgere, som er anbragt på bosteder i anden kommune, et regionalt tilbud eller en selvejende institution.

Som myndigheds- og driftsansvarlig påser kommunen, at tilbuddet efterlever reglerne. Hjørring Kommune er desuden myndighedsansvarlig for den overvejende del af de magtanvendelser, der registreres med kommunen som driftsansvarlig, da Hjørring Kommunes tilbud primært bebos af borgere fra Hjørring Kommune.

Den samlede opgørelse over antallet af indberetninger er fordelt på foranstaltningstyper indenfor henholdsvis handicap- og ældreområdet, fordelt i forhold til om Hjørring Kommune alene er myndighedsansvarlig eller både myndigheds- og driftsansvarlig.

Opgørelsen er opdelt i ansøgninger om brug af magtanvendelse, om ansøgningen tillades eller ikke tillades, akut foretagne magtanvendelser samt antallet af magtanvendelser.

Det er ligeledes angivet i hvor mange tilfælde, at den indberettede magtanvendelse er henvist til vurdering/afgørelse hos anden myndighed (*til sygehussektoren o.lign.*), fordi der i det konkrete tilfælde ikke er tale om magtanvendelse i servicelovens forstand.

Endeligt foreligger der tilfælde, hvor indberetningen ikke er vurderet som magtanvendelse men som en omsorgsforanstaltning i servicelovens forstand.

Handicapområdet

Hjørring Kommune som myndighedsansvarlig (*eksternt placerede borgere*):

Indgrebstype	Tilladt	Ikke tilladt	Akut tilladt	Akut ikke tilladt	Ikke anset for magtanvendelse**	I alt
§ 124 b			1			1
§ 124 c			1			1
§ 124 d			5			5
§ 125*	1					1
§ 128						
§ 128 b	1	1				2
§ 129						
§ 136 f	1					1
I alt						11

*Vedrører ansøgninger om fortløbende anvendelse af magt – i dette tilfælde brug af særlige døråbnere (§ 125)

** Indberetningen enten henvist til vurdering/afgørelse hos anden myndighed, eller ikke anset som magt.

Hjørring Kommune som myndigheds- og driftsansvarlig (*egne tilbud, egne borgere*):

Indgrebstype	Tilladt	Ikke tilladt	Akut tilladt	Akut ikke tilladt	Ikke anset for magtanvendelse**	I alt
§ 124 b						
§ 124 c						
§ 124 d			2	1		3
§ 125						
§ 128*	3				4**	7
§ 128 b*					3**	3
§ 129	1					1
§ 136 f	1					1
I alt						15

* Vedrører ansøgninger om fortløbende anvendelse af magt – i dette tilfælde brug af stofsele eller tryghedsskabende velfærdsteknologi

** Indberetningen enten henvist til vurdering/afgørelse hos anden myndighed, eller ikke anset som magt.

Ældreområdet

Hjørring Kommune som myndighedsvarlig (*eksternt placerede borgere*):

Indgrebstype	Tilladt	Ikke tilladt	Akut tilladt	Akut ikke tilladt	Nødværge	I alt
§ 136 c			1			1
§ 136 d			1			1
§ 136 f						
I alt						2

Hjørring Kommune som myndigheds- og driftsansvarlig (*egne tilbud, egne borgere*):

Indgrebstype	Tilladt	Ikke tilladt	Akut tilladt	Akut ikke tilladt	Nødværge	I alt
§ 136 c			6			6
§ 136 d			1			1
§ 136 f	5					5
I alt						12

Løbende tiltag i forvaltningen:

Der arbejdes løbende med flere tiltag for at øge opmærksomheden på kravet om indberetninger samt kvaliteten i sagsbehandlingen.

Der trådte ny lovgivning i kraft på området pr. 1. januar 2020. I den forbindelse er der oprettet et særligt formidlings- og undervisningsteam, der i en fortsat løbende proces underviser i de nye regler såvel internt i Myndighed som i udførerdelen (*botilbud, plejecentre, hjemmeplejeleverandører, sygeplejen m.fl.*).

Dette tillige som en del af introduktionen for nyansatte medarbejdere.

Der har i 2020 været gennemført 2-3 månedlige workshops, hvor den enkelte sagsbehandler i Myndighed og medarbejdere i udførerområderne kan få sparring til de konkrete sager. Der har været stor tilslutning til de tilbudte workshops, og medarbejderne oplever at blive klædt godt på til indberetning og sagsbehandling af magtanvendelser.

Det er planen, at der med Myndighed som det centrale led i formidlingen skal være et fortsat fokus på sagsbehandlingen på området.

Det er endeligt SÆH-Myndigheds generelle vurdering, at det øgede fokus på undervisning og understøttelse af sagsbehandlingen allerede har båret frugt i et vist omfang.

Hvilket blandt andet ses på de indkomne indberetninger og deres indhold. Der er set en stigning i antallet af indberetninger på såvel ældre- som handicapområdet for så vidt angår Hjørring Kommunes egne tilbud i forhold til sidste års indberetninger. Endvidere ses en forbedring i de beskrevne pædagogiske tiltag og lignende, der altid skal gå forud for og følges op på efter en konkret magtanvendelse. Således at magtanvendelse altid skal være den absolutte undtagelse.